Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н N. JÄÄSKINEN
представено на 18 октомври 2012 година[1]

Дело C-460/09 P

Inalca SpA — Industria Alimentari Carni Cremonini SpA
срещу

Европейска комисия

„Обжалване — Извъндоговорна отговорност на Съюза — Давностен срок — Начален момент“

I – Въведение

1. Inalca SpA — Industria Alimentari Carni (наричано по-нататък „Inalca“) и Cremonini SpA (наричано по-нататък „Cremonini“) подават жалба, с която искат отмяната на Определение на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 4 септември 2009 г. по дело Inalca и Cremonini/Комисия (T-174/06, наричано по-нататък „обжалваното определение“), с което този съд отхвърля техния иск за поправяне на вредите, които жалбоподателите твърдят, че са претърпели вследствие на това, че на 6 юли 1998 г. Комисията на Европейските общности е предоставила на италианските власти уличаващи ги заключения от разследване (наричани по-нататък „писмо на Комисията от 6 юли 1998 г.“)[2].

2. Следва да се подчертае, че жалбоподателите Inalca и Cremonini твърдят, без Комисията да оспорва това, че вследствие на националните производства, инициирани в резултат на това писмо на Комисията, от тях е снето всякакво подозрение. Като последица от това през 2006 г. Комисията прекратява производството по връщане, образувано срещу жалбоподателите, във връзка с фактите и обстоятелствата от писмото на Комисията от 6 юли 1998 г.

3. В рамките на настоящото производство Съдът е призован да се произнесе относно давностния срок, приложим спрямо иска за реализиране на извъндоговорна отговорност на Европейския съюз, и в частност относно критериите, които определят началния момент на посочения срок по това дело.

II – Факти и национални и общностни производства

4. Inalca и Cremonini са част от група дружества, които се занимават с производство и разпространение на стоки, предназначени за ресторантьорството, както и с ресторантьорство.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — Посоченото разследване е извършено от Отдела за сътрудничество в борбата с измамите (UCLAF) на Комисията, с оглед на проверка на законосъобразността на някои възстановявания при износ на говеждо месо за Йордания.

5. В резултат на разследване, проведено в Йордания през февруари и март 1998 г., в рамките на режима на възстановявания при износ на земеделски продукти, с писмо от 6 юли 1998 г. Комисията уведомява италианските власти, че от общо 37 978 тона говеждо и телешко месо, изнесени извън Европейската общност без никаква митническа декларация за пускането им на йорданския пазар, 2 272 тона са с произход от Италия. С това писмо Комисията по-специално приканва италианските власти да издирят името на износителя, за да образуват производства по връщане на възстановяванията при износ, а ако се установи съучастие, да образуват и наказателни производства.

6. С писма от 15 януари 1999 г. компетентната италианска служба уведомява Inalca и Cremonini относно решенията за връщане на възстановяванията при износ, предмет на спора (наричани по-нататък „решения за връщане от 15 януари 1999 г.“ [3]). Жалбоподателите подават срещу посочените решения административни жалби, които са отхвърлени с определения от 7 март 2000 г.

7. На 16 февруари 1999 г. резултатите от разследването на Комисията са изпратени от италианските власти на компетентния италиански съдебен орган, което води до образуване на наказателно производство срещу законните представители на жалбоподателите.

8. На 30 ноември 1999 г. жалбоподателите сключват две застрахователни полици за гарантиране на плащане („polizze fideiussorie“), за да бъде спряно производството по връщане на сумите, подлежащи на възстановяване.

9. Жалбата, въз основа на която е започнало наказателното разследване, е оттеглена на 18 декември 2002 г. В решение по гражданско дело от 16 януари 2004 г. е установено, че обвиненията, отправени срещу Inalca въз основа на решението за връщане от 15 януари 1999 г., са неоснователни и че сумата, чието връщане се иска, не се дължи от Inalca. С решение по гражданско дело от 27 април 2005 г. по отношение на Cremonini са приети аналогични констатации.

10. С писма съответно от 22 и 23 март 2004 г. италианските власти уважават искането на Inalca за оттегляне на отнасящото се до него решение за връщане от 15 януари 1999 г. и предоставената от това дружество гаранция под формата на застрахователна полица е освободена. Аналогично, с писма, датирани съответно от 22 и 23 декември 2004 г., италианските власти уважават и искането на Cremonini за оттегляне на отнасящото се до него решение за връщане от 15 януари 1999 г. и дадената и от това дружество гаранция е освободена.

11. С писмо от 27 януари 2005 г. Inalca иска Комисията да поправи вредите, които дружеството твърди, че е претърпяло в резултат от образуваното от Комисията разследване и от заключенията, изпратени от нея до италианските власти. С писмо от 15 април 2005 г. Комисията [4] уведомява Inalca, че не може да уважи това искане, тъй като един евентуален иск за поправяне на вредите при всички положения би бил погасен по давност съгласно член 46 от Статута на Съда.

3 — Тези решения упоменават член 8 от Регламент (ЕИО) № 729/70 на Съвета от 21 април 1970 година относно финансирането на общата селскостопанска политика (ОВ L 94, стр. 13), който в параграф 1 постановява, че: „Държавите членки създават, съгласно своите национални законови, подзаконови и административни разпоредби, необходимите мерки: за да осигурят[...] наред с друго, действителното и надлежно извършване на финансираните от фондовете операции [...], за да предотвратят и преследват нередности [и] да възстановят сумите, изгубени в резултат на нередностите или от небрежност“ [неофициален превод]. Съгласно параграф 2 от посочения член държавите членки уведомяват Комисията за взетите в тази насока мерки, и по-специално за хода на административните и съдебните производства.

4 — Посоченото писмо е изпратено от генералния директор на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), правоприемник на UCLAF.

12. С Решение 2006/678/ЕО от 3 октомври 2006 година[5] (наричано по-нататък „решението на Комисията от 3 октомври 2006 г.“) Комисията изключва нередностите при възстановяванията при износа на говеждо и телешко месо за Йордания — за които нередности Република Италия е уведомена — от списъка с изпратена информация, предвидена в членове 3 и 5 от Регламент (ЕИО) № 595/91 на Съвета от 4 март 1991 година относно нередностите и възстановяването на неправилно изплатени суми във връзка с финансирането на Общата селскостопанска политика и организацията на информационната система в тази област, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 283/72 (ОВ L 67, стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 9, стр. 166).

13. С писмо от 9 март 2006 г. жалбоподателите отправят до Комисията искане за поправяне на претърпените вреди, общо оценени на 2 861 000 EUR. Комисията оставя това искане без уважение.

III – Искът пред Общия съд и обжалваното определение

14. С искова молба, постъпила в секретариата на Общия съд на 27 юни 2006 г., жалбоподателите искат той да установи извъндоговорната отговорност на Общността, да осъди Комисията да поправи претендираните претърпени вреди, оценени на 2 861 000 EUR, и да заплати съответните компенсаторни лихви, както и евентуалните мораторни лихви.

15. С отделен акт от 18 септември 2006 г. Комисията повдига възражение за недопустимост съгласно член 114, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд, с довода че искът е недопустим поради изтеклата погасителна давност, предвидена в член 46 от Статута на Съда.

16. Що се отнася до допустимостта, Общият съд напомня в точка 46 от обжалваното определение, че давностният срок на иска за установяване на извъндоговорна отговорност на Общността започва да тече, когато са изпълнени всички условия за възникване на задължението за поправяне на вредите, и по-специално когато подлежащата на обезщетяване вреда се конкретизира. В точка 47 от обжалваното определение Общият съд напомня, че в случаите, при които отговорността на Общността произтича от нормативен акт, давностният срок започва да тече от момента, в който настъпят вредоносните последици на този акт. Уточнява се, че при спорове, породени, както в случая, от индивидуални актове, този срок започва да тече от момента, от който вредата е настъпила в действителност. От това в точка 49 от обжалваното определение Общият съд стига до извода, че с оглед на определянето на точния момент, в който действително са настъпили твърдените вредоносни последици спрямо жалбоподателите, трябва да се разгледат последователно имуществените и неимуществените вреди, чието поправяне жалбоподателите търсят.

17. Що се отнася до имуществените вреди, Общият съд първо констатира в точка 51 от обжалваното определение, че вредата, свързана със сключването на застрахователните полици за гарантиране на плащане от застрахователно дружество, е настъпила със сигурност след 30 ноември 1999 г. — датата, на която са жалбоподателите са сключили тези полици, — като отхвърля по този начин техния довод, че вредоносните последици от спорното писмо са настъпили със сигурност едва при приемането на решението на Комисията от 3 ноември 2006 г. Общият съд обаче уточнява в точки 59 и 64 от обжалваното определение, че вредата, състояща се в разходите по сключването на застрахователните полици, е с продължителен характер и че искът за обезщетяването на тази вреда е допустим, що се отнася до договорите, подновени след 27 юни 2001 г.

5 — Решение на Комисията относно финансовите последици, които следва да се приложат в рамките на уравняването на разходите, финансирани от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (FEOGA), секция „Гарантиране“, в определени случаи на нередности, допуснати от някои оператори (ОВ L 278, стр. 24). Вж. стр. 31 от това решение).

18. След това, що се отнася до разходите за правно съдействие и за правни консултации, както и за персонал, породени от обработването на въпросните преписки, Общият съд приема в точки 71 и 73 от обжалваното определение, че вредите, състоящи се от тези разходи, имат еднократен характер и следователно правото на иск за обезщетяването им е погасено по давност.

19. Накрая, що се отнася до искането за поправяне на вредите, които се твърди, че са претърпени под формата на пропуснати ползи поради намаления разполагаем финансов ресурс вследствие на плащането на премии за застрахователните полици, разходи за правно съдействие и за правни консултации, както и за персонал, Общият съд приема в точка 74 от обжалваното определение, че искането на жалбоподателите е лишено от необходимата яснота и трябва да бъде отхвърлено като недопустимо.

20. Що се отнася до неимуществените вреди, Общият съд постановява в точка 77 от обжалваното определение, че свързаното с тях право на иск е погасено по давност, доколкото твърдените вреди са настъпили при образуването на производствата през 1999 г. и 2000 г., което е преди повече от пет години от предявяването на иска. В точка 78 от обжалваното определение той отхвърля довода на жалбоподателите, че тези вреди са с продължителен характер и са налице до произнасянето на съдебното решение от 27 април 2005 г., а в точка 79 от същото определение добавя, че във всички случаи жалбоподателите само изтъкват, че е засегната търговската им репутация, без да представят и най-малкото доказателство за това. От това в точка 81 от обжалваното определение Общият съд стига до извода, че правото на иск е допустимо единствено що се отнася до поправяне на вредите, настъпили в резултат от платените премии във връзка със сключването на застрахователните полици след 27 юни 2001 г.

21. По същество, след като напомня трайната съдебна практика, съгласно която, за да се ангажира извъндоговорната отговорност на Общността по смисъла на член 288, втора алинея ЕО, трябва да са изпълнени определени кумулативни условия, а именно неправомерност на поведението, за което се упреква институцията, наличие на вреда и наличие на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и претендираната вреда, Общият съд уточнява в точка 85 от обжалваното определение, че щом като едно от трите условия за ангажиране отговорността на Общността не е изпълнено, претенциите за обезщетение трябва да бъдат отхвърлени, без да е необходимо да се изследва дали другите две условия са налице.

22. В точка 90 от обжалваното определение, без да счита за необходимо да се произнесе по въпроса за отговорността на Комисията за вредите, причинени от решенията за връщане от 15 януари 1999 г., Общият съд констатира, че вредите, настъпили в резултат от сключването на застрахователните полици, не са пряка и непосредствена последица от писмото на Комисията от 6 юли 1998 г.

23. Предвид гореизложеното Общият съд приема в точка 94 от обжалваното определение, че предявеният от жалбоподателите иск за обезщетение, в частта, в която е допустим, трябва да бъде отхвърлен като явно лишен от всякакво правно основание.

IV – Жалбата и насрещната жалба

24. В своята жалба жалбоподателите искат от Съда да отмени обжалваното определение, да върне делото на Общия съд и да осъди Комисията да заплати съдебните разноски по това дело, както и по дело T-174/06. В подкрепа на жалбата си жалбоподателите се позовават на седем правни основания.

25. В своя писмен отговор Комисията отговаря на седемте правни основания.

26. Освен това Комисията подава насрещна жалба поради грешка в прилагане на правото и иска от Съда по-специално да отмени обжалваното определение в частта, в която обявява иска в първоинстанционното производство за частично допустим, и след това да разреши спора, като обяви иска за изцяло недопустим, и при всички положения да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски и в двете инстанции.

V – Анализ

27. Като се има предвид определящият ѝ характер, на първо място следва да бъде разгледана насрещната жалба на Комисията.

A – *По насрещната жалба на Комисията*

1. Доводи на Комисията

28. В своята насрещна жалба Комисията иска от Съда да поясни практиката си относно момента, от който започва да тече давностният срок по искове за обезщетяване на вреди и лихви по дела, различни от тези, при които отговорността възниква от нормативен акт.

29. Комисията изтъква главно че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил в точки 46 и 47 от обжалваното определение, че моментът, от който започва да тече давностният срок в конкретния случай, е моментът, в който са настъпили вредоносните последици на акта. Комисията напомня, че е създаден специален режим за случаите, в които отговорността на Съюза възниква от нормативен акт. Тази уредба се обяснявала с особеността на вредите, породени от нормативен акт, който проявява едва впоследствие своите последици спрямо частноправните субекти, но не бил приложим в други случаи, при които отговорността произтича от действия или фактически обстоятелства.

30. При условията на евентуалност Комисията твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил в точка 47 от обжалваното определение, че искът за поправяне на вреди, с който е сезиран, се отнася до спор, породен от индивидуални актове по смисъла на Решение по дело Holcim (Deutschland)/Комисия[6], докато конкретният случай не се отнасял до индивидуален акт, който поражда задължителни последици спрямо адресата.

31. При условията на евентуалност по отношение на предходното основание Комисията твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е променил произволно критериите, установени по дело Holcim (Deutschland)/Комисия, посочено по-горе. Комисията счита, че в конкретния случай давностният срок започва да тече от датата на вредоносния факт, а именно от 6 юли 1998 г., датата на писмото на Комисията, или най-късно от датата, на която жалбоподателите са узнали за това писмо, а именно посредством решенията за връщане от 15 януари 1999 г.[7]

6 — Решение от 19 април 2007 г. (C-282/05 P, Сборник, стр. I-2941, точка 29)

7 — В точка 16 от писмения отговор и насрещната жалба Комисията посочва 15 юли 1999 г. Струва ми се все пак, че става въпрос за техническа грешка и че следва да се чете „15 януари 1999 г.“, както в останалите точки на посочения документ.

32. Освен това, когато твърдените вреди имат продължителен характер, Комисията отбелязва, че на практика съществува възможност да се предяви иск за отговорност, с който се цели поне частично поправяне на вредите, в продължение на много дълъг период от време, до изтичането на пет години от момента, в който жалбоподателят е претърпял последните вредоносни последици от обжалвания акт. Целта на давностния срок в случая вече не е да възпрепятства упражняването на иска, а само да ограничи сумата на вредите, които могат да бъдат обезщетени, до вредите, претърпени през петте години, предшестващи предявяването на иска.

33. Жалбоподателите считат, че следва да се отхвърли насрещната жалба на Комисията.

2. Анализ

34. В рамките на насрещната жалба Съдът трябва да провери дали в обжалваното определение Общият съд правилно е определил началния момент на давностния срок.

35. Що се отнася до началния момент на давностния срок, следва да се напомни, че съгласно член 46 от Статута на Съда на Европейския съюз „исковете срещу Съюза по дела в областта на извъндоговорната отговорност се погасяват след изтичането на срок от пет години от датата на възникване на събитието, което ги обуславя“.

36. Съдебната практика уточнява началния момент на давностния срок от пет години в различните случаи. При това положение, когато отговорността на Съюза произтича от нормативен акт, давностният срок не може да започне да тече, преди да са настъпили вредоносните последици от този акт и следователно преди момента, в който заинтересованите лица са претърпели сигурна вреда[8]. В случай на спорове, породени от индивидуални актове, давностният срок започва да тече от момента, в който решението е породило своите последици спрямо лицата, които са негови адресати[9]. В другите случаи посоченият давностен срок започва да тече, когато са изпълнени всички условия за възникване на задължението за поправяне на вреди, и по-специално когато подлежащата на поправяне вреда се конкретизира[10].

37. Все пак следва да се отбележат две неща, от една страна, относно начина на изчисляване на давностния срок, и от друга — относно неговия точен начален момент.

38. Първо, що се отнася до начина на изчисляване на давностния срок, следва да се отбележи, че в обжалваното определение Общият съд приема, че решаващата дата, за да се провери дали искането за обезщетение е погасено по давност или не, се определя в зависимост от датата на предявения пред него иск. Съгласно този подход датата, която трябва да се вземе предвид, е тази, която предхожда с пет години датата на предявяване на посочения иск. Тъй като той е предявен на 27 юни 2006 г., Общият съд приема датата 27 юни 2001 г. за начален момент на давностния срок.

8 — Вж. в този смисъл Решения от 13 ноември 1984 г. по дело Birra Wührer и др./Съвет и Комисия (256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 и 282/82, Recueil, стр. 3693, точка 15), както и Решение от 17 юли 2008 г. по дело Комисия/Cantina sociale di Dolianova и др. (C-51/05 P, Сборник, стр. I-5341, точка 54).

9 — Вж. в този смисъл Решение по дело Holcim (Deutschland)/Комисия (точка 30).

10 — Вж. Определение на Общия съд от 4 август 1999 г. по дело Fratelli Murri/Комисия (T-106/98, Recueil, стр. II-2553, точка 25), Определение от 14 септември 2005 г. по дело Ehcon/Комисия (T-140/04, Recueil, стр. II-3287, точка 53) и Решение на Общия съд от 28 септември 2010 г. по дело C-Content/Комисия (T-247/08, точка 53). В замяна на това ежедневната загуба на лихви, които се натрупват върху стойността на вредата, не спира посочения срок. В действителност, тъй като те се изчисляват върху стойността на вредата към датата, на която тя се е конкретизирала, лихвите имат за цел единствено да се получи едно актуализирано обезщетение и не би трябвало да се бъркат със събитието, пораждащо иска по смисъла на член 46 от Статута на Съда, и което представлява началният момент, от който започва да тече давностният срок (вж. точка 28 от Определение по дело Fratelli Murri/Комисия, посочено по-горе).

39. Все пак един такъв подход, основан на „обратна хронология“, в случая не е безобиден. Следва да се напомни, че напротив, член 46 от Статута предвижда обичаен хронологичен ред, като определя началния момент на давностния срок в зависимост от датата на възникване на събитието, което поражда вредата [11].

40. Поради това е важно да се определи актът или събитието, за които е отговорна една от институциите на Съюза, от който/което може да започне да тече давностният срок. В това отношение трябва да се посочи следното.

41. Комисията е на мнение, че в случая давностният срок започва да тече от датата на вредоносното събитие, с други думи, от писмото на Комисията от 6 юли 1998 г., или при всяко положение от датата, на която жалбоподателите са узнали за това писмо, т.е. датата на решенията за връщане от 15 януари 1999 г.

42. Съгласно представянето на фактите, установени от Общия съд, датата на писмото на Комисията от 6 юли 1998 г. изглежда е първата дата, на която Комисията предприема действие по този случай.

43. Ако се приеме, че е настъпил, вредоносният резултат може действително да се свърже с писмото на Комисията от 6 юли 1998 г. В случая обаче не става дума нито за нормативен, нито за индивидуален акт, нито дори за акт, който може да бъде обжалван. Съдът вече е имал възможност да анализира този вид документи по дело Nutral/Комисия [12]. Той уточнява, че става въпрос за особена форма на сътрудничество между Комисията и държава членка. Тази форма на сътрудничество може да бъде определена като препоръка на Комисията до държавата членка, която се изразява в конкретни задължения на засегнатите икономически оператори, конкретно установени с приемането на национално решение.

44. И така, ако писмото на Комисията от 6 юли 1998 г. действително е породило твърдените от жалбоподателите вреди, така или иначе, с оглед на естеството и непълния характер на този документ, в конкретния случай той сам по себе си не може да послужи за начален момент на давностния срок. Посоченото писмо е трябвало задължително да бъде конкретизирано и индивидуализирано с други мерки, а именно в случая решенията за връщане от 15 януари 1999 г. Те конкретизират евентуалната вреда, като определят задължението за връщане и индивидуализират жалбоподателите. Считано от получаването на тези решения, жалбоподателите са напълно информирани за положението и възможните финансови последици, до които може да доведе то. Вредоносният резултат от писмото на Комисията от 6 юли 1998 г. се проявява едва с промяната в правното положение на жалбоподателите съгласно националното право, вследствие на получаването на решенията за връщане от 15 януари 1999 г. Ето защо в случая следва да се приеме, че датата на получаване на решенията за връщане от 15 януари 1999 г. е началният момент на давностния срок, що се отнася до ангажирането на отговорността на Съюза.

45. След като давностният срок е започнал да тече през януари 1999 г., той е изтекъл след пет години, през януари 2004 г. Целта на този срок е да се определи предварително период, през който може да бъде ангажирана отговорността на Съюза. Всеки, който възнамерява да търси отговорността на Съюза въз основа на писмото на Комисията от 6 юли 1998 г., последвано от

11 — Това положение следва да се разграничава от положението, разглеждано в делото, по което е постановено Решение на Общия съд от 11 януари 2002 г. по дело Biret International/Съвет (T-174/00, Recueil, стр. II-17, точка 41). Всъщност по последното дело вредоносните последици, които се твърди, че са причинени на ищеца, се дължат на приемането и оставянето в сила наембарго върху вноса, за което е взето решение от Общността. В този случай Общият съд уточнява, че когато вредата не е настъпила незабавно, а е продължила ежедневно през определен период, поради действието на незаконосъобразен акт, погасителната давност по член 46 от Статута на Съда се прилага, в зависимост от датата на прекъсващия давността акт, за периода, който предшества с пет години тази дата, без това да засяга правата, възникнали в последващите периоди. Конкретният случай обаче не е такъв.

12 — Решение от 23 ноември 1995 г. (C-476/93 P, Recueil, стр. I-4125, точка 30).

решенията за връщане от 15 януари 1999 г., приети от италианските власти, трябва да действа в рамките на петгодишния срок, следващ получаването на посочените решения. Единственият възможен начин да се прекъсне този срок е да се предяви иск. В действителност член 340 ДФЕС не възпрепятства сезирането на Съда, за да се установи по принцип отговорността на Съюза за вреди, които са непосредствени и предвидими с достатъчна степен на сигурност, дори ако точният им размер все още не може да бъде изчислен [13].

46. Следователно началният момент на давностния срок в конкретния случая трябва да е датата, на която жалбоподателите са узнали за решенията за връщане от 15 януари 1999 г.

47. Все пак, както вече отбелязах, петгодишният давностен срок, започнал да тече през януари 1999 г. с получаването на решенията за връщане от 15 януари 1999 г., е изтекъл през януари 2004 г. Следователно искът, предявен на 27 юни 2006 г. пред Общия съд, трябва да се счете за просрочен.

48. Ето защо следва да се уважи насрещната жалба на Комисията — а в останалата част да бъде отхвърлена, — при положение че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точки 46 и 47 от обжалваното определение е приел, че в конкретния случай давностният срок е започнал да тече едва когато вредата от писмото на Комисията от 6 юли 1998 г. действително е настъпила, и при положение че Общият съд е квалифицирал годишното подновяване на застрахователните полици за гарантиране на плащане като отделни вредоносни събития, които могат да удължат давностния срок.

49. Оттук следва, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото и в точка 75 от обжалваното определение, като е обявил иска за частично допустим.

50. Предвид горното предлагам на Съда:

— когато се произнася по насрещната жалба, да отмени обжалваното определение в частта, в която искът в първоинстанционното производство е обявен за частично допустим, и

— да отхвърли иска в първоинстанционното производство като изцяло недопустим.

Б– *По шестте първи правни основания на основната жалба*

51. В своята жалба жалбоподателите изтъкват правни основания, изведени съответно от противоречиви мотиви, от нарушаване на общностната съдебна практика, от нарушение на член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд, от изопачаване на наведените доводи и от грешка при прилагане на правото.

52. Доколкото предлагам на Съда да уважи насрещната жалба на Комисията и да отхвърли иска като изцяло недопустим поради просрочие, вече не е необходимо да се разглеждат първите шест правни основания на основната жалба.

53. Ето защо тук ще ги разгледам само при условията на евентуалност и с оглед на изчерпателност. Освен това, доколкото второто, третото и четвъртото правно основание се отнасят до вреди, свързани с пропуснати ползи, и до неимуществени вреди, те следва да бъдат разгледани заедно.

13 — Виж Решение на Съда от 2 юни 1976 г. по дело Kampffmeyer и др./ЕИО (56/74-60/74, Recueil, стр. 711, точка 6), Решение от 14 януари 1987 г. по дело Zuckerfabrik Bedburg и др./Съвет и Комисия (281/84, Recueil, стр. 49, точка 14), както и Определение на Общия съд от 14 декември 2005 г. по дело Arizona Chemical и др./Комисия (T-369/03, Recueil, стр. II-5839, точка 106).

1. По първото правно основание

54. Първото правно основание на основната жалба на жалбоподателите е изведено от противоречиви мотиви и от нарушаване на общностната съдебна практика, що се отнася до разграничението между процесуалния критерий, свързан с началния момент на давностния срок, и проверката за наличието на условията за реализиране на отговорността.

55. Според жалбоподателите Общият съд е допуснал грешка, като не е взел предвид в точка 55 от обжалваното определение решението на Комисията от 3 октомври 2006 г. Всъщност до момента на приемане на това решение жалбоподателите се намирали в положение на правна несигурност относно съществуването и размера на претърпените вреди, които настъпват окончателно едва през 2006 г. Жалбоподателите изтъкват, че Съдът е допуснал грешка и когато в точка 55 от обжалваното определение се е основал на обърквaне между процесуалния критерий, свързан с началото на давностния срок, и констатацията за наличието на условия за реализиране на отговорността.

56. Според жалбоподателите Общият съд е трябвало да възприеме датата 3 октомври 2006 г. — датата, на която Комисията приема решението за прекратяване на производството.

57. Жалбоподателите поддържат, че давностният срок е трябвало да започне да тече, след като вредите са се проявили.

58. Този анализ обаче трябва да бъде отхвърлен по няколко причини.

59. Преди всичко, от писмените становища на жалбоподателите следва, че те са претърпели вреди много преди решението на Комисията от 3 октомври 2006 г. Като пример те споменават сключването на застрахователните полици през 1999 г., което включва плащането на премии на посочените в тези полици дати. В тази връзка не може основателно да се твърди, че независимо от наличието на вреда — дори да се предположи, че е установена — давностният срок започва да тече едва седем години по-късно, през 2006 г. Ето защо относимата дата не може да е предложената от жалбоподателите.

60. Освен това давностният срок не започва да тече от момента, в който актът, причинил вредите, бива заличен от правния ред. Това напомня Съдът в Решение по дело Holcim (Deutschland)/Комисия[14] по повод отменено от съда на Съюза решение, като отбелязва, че за началния момент на давностния срок е без значение дали незаконосъобразното поведение на Съюза е установено с правораздавателен акт.

2. По второто правно основание

61. Жалбоподателите твърдят, що се отнася до погасяването на исканията за направените от тях разходи за правно съдействие и за правни консултации, както и за персонал, че мотивите на обжалваното решение са явно противоречиви и че Общият съд е нарушил трайната съдебна практика.

62. Това правно основание следва да се отхвърли. В точка 71 от обжалваното определение Общият съд правилно квалифицира направените от жалбоподателите вреди, състоящи се в разходи за правно съдействие и за правни консултации, както и за персонал, като такива с еднократен характер и оттук стига до извода, че искът в тази връзка е просрочен.

14 — Посочено по-горе (точка 31).

Жалбоподателите бъркат срока, приложим за предявяване на иска, и настъпването на вредите. Ако Съдът възприеме моя анализ относно началния момент на давностния срок, то тогава искът за обезщетение е трябвало да бъде предявен най-късно през януари 2004 г., в това число и за посочените по-горе вреди, какъвто обаче не е случаят [15].

3. По третото, четвъртото и петото правни основания

63. Третото, четвъртото и петото правно основание се отнасят до вредите, които се твърди, че са претърпени под формата на пропуснати ползи, и до неимуществени вреди.

64. С третото правно основание жалбоподателите изтъкват, че Общият съд е изопачил доводите и е нарушил член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд, като е обявил за недопустимо искането за поправяне на вредите, претърпени от жалбоподателите под формата на пропуснати ползи.

65. Също така според четвъртото правно основание Общият съд нарушил съдебната практика и изтъкнал явно нелогични мотиви относно погасяване на искането за поправяне на неимуществените вреди.

66. Накрая, с петото правно основание жалбоподателите твърдят, че Общият съд нарушил член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд и съдебната практика в областта на неимуществените вреди и че мотивите на Общия съд са явно нелогични, тъй като приел, че искането за поправяне на неимуществените вреди във всички случаи е недопустимо.

67. Пред всичко, що се отнася до допустимостта на исканията за обезщетяване на пропуснатите ползи и неимуществените вреди, доводите на жалбоподателите също не могат да бъдат приети. В точки 74 и 80 от обжалваното определение Общият съд ги отхвърля, като се позовава на абстрактния им характер. Тъй като не са уточнени, те не отговарят на член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд. Съгласно трайната съдебна практика обаче е необходимо да се представят достатъчно доказателства в подкрепа на исканията за обезщетяване на пропуснатите ползи и на неимуществените вреди. В действителност и за такъв тип вреди жалбоподателите са тези, които трябва да приведат доказателства за съществуването им, както и да представят данните, на които се основава оценката [16].

68. Освен това, що се отнася до претендирания продължителен характер на неимуществените вреди, Общият съд с основание отхвърля този им характер в точки 77 и 78 от обжалваното определение.

4. По шестото правно основание

69. С шестото правно основание жалбоподателите твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото по повод условието за причинно-следствена връзка, като е заключил, че между поведението, в което упрекната Комисията, и твърдяната вреда няма такава връзка, що се отнася до искането за поправяне на вредата, произтекла от плащането на премии за сключването на застрахователни полици, в частта, в която това искане е прието за допустимо.

15 — Дори да предположим, че едно такова искане е допустимо, силно се съмнявам да бъде приета възможността Комисията да бъде задължена да поеме съдебните разноски, направени в националните производства, тъй като поемането на такива разходи трябва да бъде уредено в рамките на тези производства (вж. в тази връзка Решение от 16 юли 2009 г. по дело SELEX Sistemi Integrati/Комисия, C-481/07 P, точки 20—26).

16 — Вж. Решение по дело SELEX Sistemi Integrati/Комисия, посочено по-горе (точка 37). При все това е вярно, че по някои дела, касаещи служители на институциите на Съюза, Общият съд и Съдът на публичната служба са уважили такива искания, без обаче да посочват подробно критериите, взети предвид при изчисляването.

70. Що се отнася до Комисията, тя във всички случаи счита това правно основание за явно лишено от всякаква правна обоснованост.

71. В тази връзка следва да се отбележи, че това правно основание се отнася до единствената част от иска, обявена от Общия съд за допустима. Ако обаче Съдът възприеме моя анализ относно началния момент на давностния срок, обжалваното определение във всички случаи ще трябва да бъде отменено и в тази му част въз основа на подадената от Комисията насрещна жалба.

72. За всеки случай отбелязвам, що се отнася до причинно-следствената връзка, че в точка 92 от обжалваното решение Общият съд правилно е възприел, по аналогия с Решение по дело Holcim (Deutschland)/Комисия, посочено по-горе, че изборът за сключването на застрахователна полица за гарантиране на плащането е оставен на свободната преценка на жалбоподателите и не придобива по никакъв начин задължителен характер, който да произтича от приемането на решенията за връщане от 15 януари 1999 г. В действителност, ако жалбоподателите бяха избрали да върнат незабавно субсидиите за износ, щяха да избегнат плащането на разходите по сключването на тези полици. Както Комисията констатира в съдебното заседание, в такъв случай въпросните суми щяха да им бъдат възстановени заедно с лихвите. Ето защо шестото правно основание изглежда изцяло лишено от обоснованост, поради което предлагам също да бъде отхвърлено.

73. От това следва, че нито едно от споменатите в точка 51 от настоящото заключение шест правни основания не е обосновано. Следователно всички те трябва да бъдат отхвърлени като необосновани.

B – *По седмото правно основание*

74. С последното правно основание жалбоподателите искат от Съда да отмени обжалваното определение поради нарушаване на принципа на разумна продължителност на производството.

75. Жалбоподателите изтъкват главно че предвид фактическите и процедурните съображения в конкретния случай, няма основание за прилагане на практиката на Съда, която в случай на прекомерна продължителност на производството пред Общия съд поставя възможността за отмяна на решението на Общия съд в зависимост от условието да се докаже, че прекомерната продължителност на производството е повлияла върху решаването на спора, без това да засяга възможността да се иска поправяне на вредите, причинени от прекомерната продължителност на производството съгласно членове 235 ЕО и 288 ЕО.

76. При условията на евентуалност жалбоподателите твърдят, че прекомерната продължителност на производството е повлияла при всички положения на крайния изход на делото.

77. Комисията се противопоставя на тези доводи, като се позовава на тяхната недопустимост.

78. Отбелязвам, че правното основание, изведено от надхвърлянето на разумния срок за постановяване на решение, що се отнася до производството пред Общия съд, не е било изтъкнато пред Общия съд[17]. В действителност жалбоподателите дори не са имали възможността да направят това пред Общия съд, като се има предвид, че той се е произнесъл с определение, без да проведе съдебно заседание.

17 — Вж. в тази връзка Решение от 16 юли 2009 г. по дело Der Grüne Punkt — Duales System (Deutschland)/Комисия (C-385/07 P, Сборник, стр. I-6155, точка 195)

79. Следва да се напомни, че макар неспазването от страна на Общия съд на разумен срок при постановяване на решение — ако приемем, че това е така — да дава право да се иска обезщетение, като жалбоподателят предяви иск срещу Съюза по силата на член 268 ДФЕС, във връзка с член 340, втора алинея ДФЕС, за производствата по обжалване член 113, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда предвижда, че исканията на жалбоподателя трябва да са насочени към отмяна, изцяло или частично, на решението на Общия съд и евентуално уважаване, изцяло или частично, на направените в първоинстанционното производство искания [18]. Настоящият случай обаче не е такъв.

80. При все това, ако неспазването на разумен срок при постановяване на решение е повлияло върху изхода на спора пред Общия съд, това може да послужи като правно основание за отмяна в рамките на обжалването. При липсата обаче на какъвто и да било признак, че продължителността на производството е повлияла на изхода на спора, правното основание, изведено от това, че производството пред Общия съд е надхвърлило изискванията, свързани със спазването на разумен срок, не може да доведе до отмяната на постановеното от този съд определение и съответно трябва да се приеме за недопустимо [19].

81. При тези условия искането за отмяна, което жалбоподателите формулират в рамките на настоящото обжалване чрез седмото правно основание, трябва да бъде отхвърлено като недопустимо.

VI – Заключение

82. В заключение, предлагам на Съда да постанови следното:

„1) Отменя Определение на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 4 септември 2009 г. по дело Inalca и Cremonini/Комисия (T-174/06) в частта, в която в точка 75 искът е обявен за допустим, що се отнася до исканията за поправяне на имуществените вреди, състоящи се от загубите, породени от плащането на премии за сключването на застрахователни полици за гарантиране на плащане и дължими, считано от 27 юни 2001 г.

2) Отхвърля основната жалба и насрещната жалба в останалата ѝ част.

3) Отхвърля иска пред Първоинстанционния съд на Европейските общности, предявен от Inalca SpA — Industria Alimentari Carni и Cremonini SpA по дело T-174/06, като изцяло недопустим.

4) Осъжда Inalca SpA — Industria Alimentari Carni и Cremonini SpA да понесат, освен направените от тях съдебни разноски, и разноските на Европейската комисия както в първоинстанционното производство, така и в настоящото производство по обжалване“.

18 — Решение от 9 септември 2008 г. по дело FIAMM и др./Съвет и Комисия (C-120/06 P и C-121/06 P, Сборник, стр. I-6513, точка 205).

19 — Решение по дело FIAMM и др./Съвет и Комисия, посочено по-горе (точки 203 и 211).